

2. Vostroknutov L.D., Shevchuk Yu.V., Galashko M.I., Zhadan A.B., Eremenko V.M., Eremenko V.V. (2016), "Improvement of sporting skills in the chosen sport (boxing)" manual for students in the specialty "Sport". KhDAFK: Kharkiv, 146 p. (in Ukrainian)
3. Nikitenko, S. A. (2001), "Optimization of the boxers` individual combinations of blows speed-power components on the stages of long standing preparation", Manuscript of dis. ... cand. sciences in phys. education and sports Lviv, 190 p., (in Ukrainian)
4. Ozolin, N. G. (2004), "The desk book of the coach: Science to win". *Astrel*, Moskva, 863 p. ISBN: 5-271-02939-5 (in Russian)
5. Platonov, V. N. (2004), "The system of training athletes in Olympic sports. General theory and its practical applications", [textbook for students. higher. study. institutions nat. education and sports], Kyiv: Olimpijskaja literatura, 808 p. (in Russian)
6. Savchin, M. P. (2003), "Training of the boxer and its diagnostics": *Navchal`nyj posibnyk*. Nora-Print, Kiev, 220 p. ISBN: 966-7837-71-8. (in Ukrainian)
7. Filimonov, V. I. (2001), "Boxing: Pedagogical Foundations of Learning and Improvement", Moscow, 400 p. (in Russian)
8. Busol V. V., Nikitenko S. A., Nykytenko A. O., Busol V. A., & Schubert V. S. (2018), Determination of optimal readiness to specialized loadings of qualified boxers and fencers on the basis of the integral indicator of coordination abilities. *International Journal of Science, Culture and Sport*, 6 (2), Vol. 27, pp. 217-223. <https://dergipark.org.tr/tr/download/issue-file/42555>
9. Nykytenko A., Busol V., Busol V., Schubert V., & Nikitenko S. (2018). Factors influencing the effectiveness of attacking and defensive actions of boxers and fencers of youthful age. *Journal of Physical Education and Sport (JPES)*, 18 (Supplement issue 4), Art 276, pp. 1881-1885. doi:10.7752/jpes.2018.s4276 <https://efsupit.ro/images/stories/october2018/Art%20276.pdf>

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2021.12(144).22

УДК 378.091.1/2:613.7:616.98

Отрошко О.В.
старший викладач кафедри фізичного виховання
Національного університету біоресурсів і природокористування України
Юденко О.В.
кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник ННІ ФК та СОТ
Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського
Путров С.Ю.
професор кафедри фізичного виховання
Національного університету біоресурсів і природокористування України

ПОГЛЯД НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ НА ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19 ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У БАКАЛАВРІВ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ

В статті авторами подано дані опитування науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти України щодо визначення сучасного стану сформованості здоров'язбережувальної компетенції у майбутніх бакалаврів гуманітарно-педагогічних факультетів, яке відбувається в умовах пандемії COVID-19. За результатами опитування визначено, що близько 30% респондентів задоволені повністю ступенем фізичного здоров'я та фізичної підготовленості, яку демонструють студенти; також приблизно 30% учасників дослідження задоволені рівнем теоретичних відомостей і наявних практичних умінь та навичок щодо використання педагогічних технологій з метою формування здоров'язбережувальної компетенції бакалаврів гуманітарно-педагогічних спеціальностей з урахуванням особливостей їх майбутньої професійної діяльності; близько 50% учасників дослідження вважають ефективним реалізацію дистанційної форми навчання та проведення on-line консультацій, але підкреслюють, що необхідно здійснювати пошук форм та методів навчання, які б мотивували їх до активної пошукової самостійної діяльності, вчили б висловлювати та доводити власну обґрунтовану думку.

Ключові слова: здоров'язбережувальна компетенція, бакалаври, заклад вищої освіти, освітній процес, педагогічні технології, пандемія COVID-19.

O.V. Otroshko, O.V. Yudenko, S.Yu. Putrov. The view of scientific and pedagogical workers on the peculiarities of the formation of health-preserving competence in the conditions of the COVID-19 pandemic among bachelors of humanities and pedagogical faculties. The view of scientific and pedagogical workers on the peculiarities of the formation of health-preserving competence among bachelors of humanities and pedagogical faculties in the conditions of the COVID-19 pandemic. The relevance of the research topic is due to the fact that the last few years of education, and in the humanities and pedagogy in particular, due to the need to implement this process remotely and in mixed form due to the global pandemic associated with COVID-19. This causes certain objective difficulties (high-quality Internet connection for the implementation of distance learning; operational interaction of all participants in the educational process on the platforms Moodle, E-Learn, etc.) and ambiguous attitude to the quality of competencies formed by students and researchers. pedagogical staff of higher

education institutions. Purpose: to determine the current state of the formed health-preserving competence with the use of pedagogical technologies in bachelors of humanities and pedagogy in the pandemic COVID-19 (according to a survey of research and teaching staff of the Free Economic Zone of Ukraine). The results of the survey show that only about 30% of the surveyed participants are completely satisfied with the level of physical health and physical fitness of future bachelors; about 50% of respondents consider it effective to conduct on-line classes and consultations for students in order to form a health-preserving competence with the use of pedagogical technologies; no more than 30% of teachers are completely satisfied with the level of health-preserving competence, taking into account the peculiarities of their future professional activity in future bachelors of humanities and pedagogy.

Key word's: health competence, bachelors, higher education institution, educational process, pedagogical technologies, pandemic COVID-19.

Актуальність роботи полягає в тому, що останні кілька років весь світ живе в доволі складних і обмежених умовах життєдіяльності через всесвітню пандемію COVID-19, яка вплинула на всі верстви населення в різних країнах без виключення. Ця небезпечна для життя і здоров'я людини хвороба, внесла значні корективи в особливості вирішення професійних завдань фахівцями в різних галузях, в тому ж числі і у здобутті вищої освіти на базі закладів вищої освіти різної форми власності. В залежності від зони ризику для здоров'я людини керівництвом країни були виділені такі рівні небезпеки як «червоний» (максимально жорсткі обмеження щодо пересування транспортом і перебування у місцях масового збору великої осіб, в тому ж числі і в університетах), «помаранчевий» та «жовтий» (є обмеження, більш жорстокі наразі діють для невакцинованих осіб; є можливість застосовувати як дистанційну, так і змішану форму навчання – частково очно (практичні, семінарські заняття), лекції – в on-line форматі через платформи Moodle, E-Learn, Zoom тощо).

На початку пандемії такі різкі зміни умов життєдіяльності в світі в цілому були значним стресовим фактором для 50-85% мешканців нашої планети в різному віці за статистичними даними. Це було обумовлено загальною невизначеністю ситуації, що виникла через нову хворобу, яка стрімко поширювалась і мала важкі наслідки для здоров'я людини (і мала значний відсоток летальності); не відомо було на який час обмежуватиметься звичайна життєдіяльність людини (необхідність купувати їжу, ліки через Інтернет тощо) – надалі в світі багато операцій стали здійснювати в on-line форматі. Не виключенням стало і здобуття вищої освіти в університетах, які використовували для цього максимальним чином всі здобутки сучасності, зокрема платформи дистанційного навчання стали максимально актуальними та ефективними.

Отже, визначення думки щодо особливостей формування в умовах пандемії COVID-19 у бакалаврів гуманітарно-педагогічних факультетів професійних компетенцій (здоров'язбережувальної в тому числі) із використанням різних технологій і форм навчання є актуальним питанням як для освітян, так і для самих здобувачів вищої освіти.

Мета дослідження: охарактеризувати сучасний стан сформованості здоров'язбережувальної компетенції із використанням педагогічних технологій у бакалаврів гуманітарно-педагогічних факультетів в умовах пандемії COVID-19 (за результатами опитування науково-педагогічних працівників ЗВО України).

Завдання дослідження: 1) визначити особливості освітнього процесу в ЗВО України, який відбувається в умовах пандемії COVID-19 та яким чином це відбивається на формування компетенцій майбутніх фахівців гуманітарно-педагогічних факультетів; 2) представити результати опитування НПП ЗВО України щодо визначення стану сформованості здоров'язбережувальної компетенції із використанням педагогічних технологій у бакалаврів гуманітарно-педагогічних факультетів в умовах пандемії COVID-19.

Зв'язок роботи із науковими планами. Дослідження є складовою науково-дослідної теми гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України «Теоретико-методичні основи формування професійних компетенцій у здобувачів вищої освіти гуманітарно-педагогічного факультету природоохоронних та аграрних вищих навчальних закладах» (державний реєстраційний номер 0115U003561).

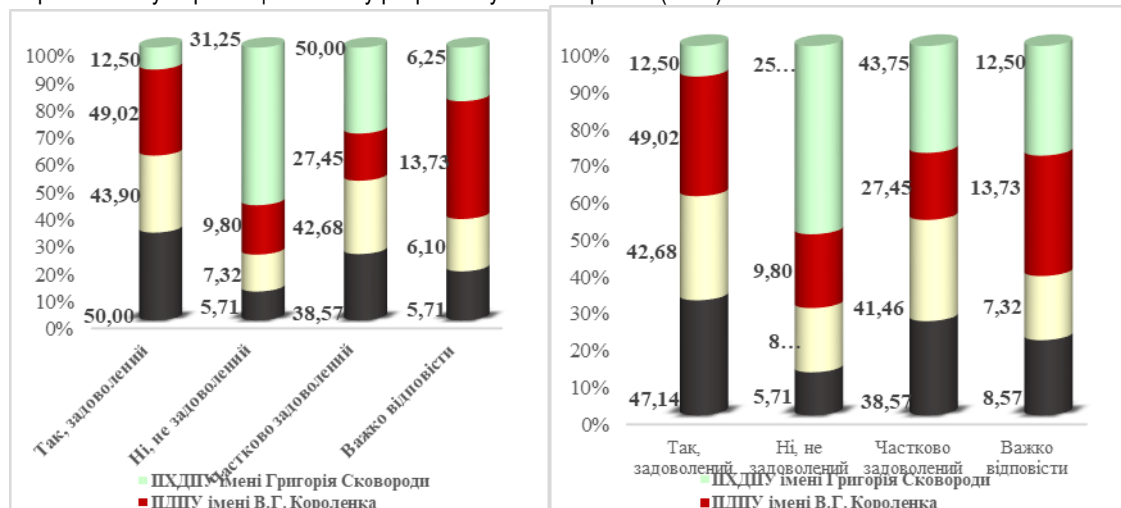
Результати власних досліджень. Зазначимо, що питанням здоров'язбереження студентської молоді присвячено дисертаційні дослідження вітчизняних докторів наук таких як: Н. О. Белікова (теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації до здоров'язбережувальної діяльності; 2012) [4]; Н. Н. Завидівська (теоретико-методичні засади фундаменталізації фізкультурно-оздоровчої освіти студентів у процесі здоров'язбережувального навчання; 2013) [11]; Д. Г. Оленів (методичні засади формування здоров'язбережувальної компетентності студентів вищих технічних навчальних закладів; 2020) [13], а також в дисертаціях кандидатів наук, наприклад, Д. Є. Вороніна (формування здоров'язберігаючої компетентності студентів ВНЗ засобами фізичного виховання; 2006) [] та ін.

Загальні теоретико-методологічні засади нашого дослідження, які розкривають особливості формування здоров'язбережувальної компетенції особистості в умовах сучасного освітнього середовища розкрито в *монографіях* Н. О. Белікової [3]; П. Б. Джуринаського [8]; Б. Т. Долинського [10]; у *навчальних та навчально-методичних посібниках* Н. А. Башавець [2]; П. Б. Джуринаського [9]; О. Д. Дубогай, А. М. Ткачука, С. Д. Костікової, А. О. Єфімова [14] та ін.

Окремі аспекти формування здоров'язбережувальної компетенції майбутнього фахівця в умовах освітнього середовища досліджували Н. А. Башавець – як основу його культури в цілому (2013) []; О. Р. Волошин досліджував проблему збереження здоров'я учнів в освіті в умовах модернізації сучасної освіти [5]; В. П. Горашук охарактеризував ефективні педагогічні умови та особливості формування культури здоров'я студентів педагогічного університету, визначив підходи, принципи, форми та методи найбільш актуальні для реалізації означеного процесу в умовах ЗВО України [7]; Н. Завидівська досліджувала особливості інтегративного навчання здоров'язбереження у системі фізичного

виховання в сучасних ЗВО [12]. Питання класифікації здоров'язбережувальних технологій розкрито О. Богінч, Н. Денисенко, О. Івахно, В. Оржеховська; О. Байер, Н. Букрєєва та Н. Семенова ґрунтовно охарактеризували авторські розробки здоров'язбережувальних технологій.

На констатувальному етапі дослідження нами було отримано дані щодо сформованості здоров'язбережувальної компетентності майбутніх бакалаврів в освітньому середовищі університету в ході опитування здійсненого серед науково-педагогічних працівників (далі – НПП) гуманітарно-педагогічних факультетів закладів вищої освіти (далі – ЗВО) України, а саме: 70 осіб – є НПП Інституту людини КНУ імені Бориса Грінченка; 82 особи – є НПП НУБІП України; 51 НПП представники ПДПУ імені В. Г. Короленка; 16 осіб – є НПП ПХДПУ імені Григорія Сковороди. Опитування в умовах карантинних обмежень через COVID-19 проведено за допомогою використання платформи Google Форм в яких було розміщено анкету розроблену О. В. Отрошко (2020).

а) Чи задовольняє фахівців ЗВО гуманітарно-педагогічних факультетів рівень здоров'я майбутніх бакалаврів

б) Чи задовольняє фахівців ЗВО гуманітарно-педагогічних факультетів рівень фізичної підготовленості майбутніх бакалаврів

Рис. 1 Результати опитування щодо того наскільки НПП гуманітарно-педагогічних факультетів задоволені рівнем здоров'я і фізичної підготовленості студентів I-II курсів

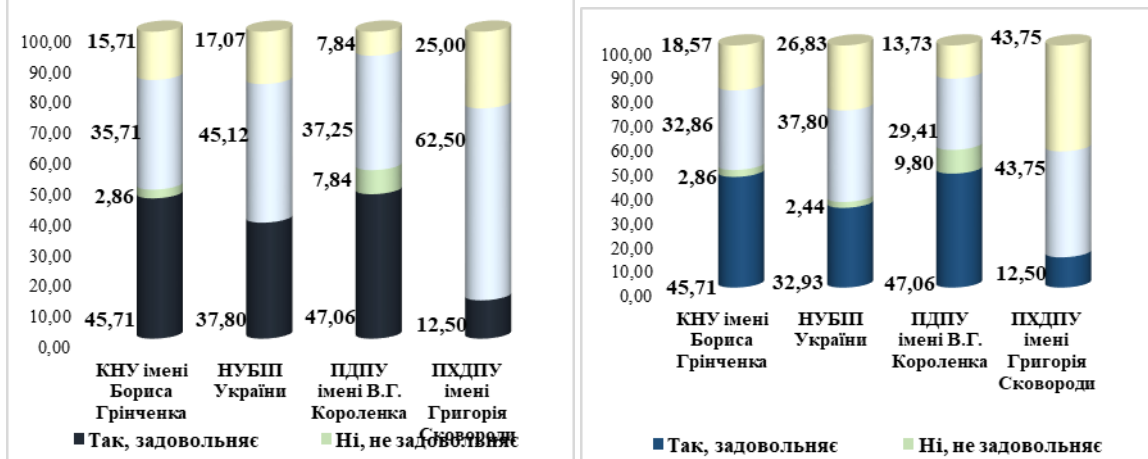
Відповіді на питання «Чи задоволені Ви рівнем здоров'я майбутніх фахівців гуманітарних спеціальностей в освітньому середовищі університету (на бакалаврському рівні)?» (див. рис. 1 а) засвідчили, що серед НПП опитаних нами ЗВО України є задоволеними рівнем здоров'я здобувачів вищої освіти 50% опитаних КНУ імені Бориса Грінченка, 43,9% респондентів НУБІП України, 49,02% НПП ПДПУ імені В. Г. Короленка та 12,5% респондентів ПХДПУ імені Григорія Сковороди. Зазначили також, що є абсолютно незадоволеними станом здоров'я студентів тільки 5,71% респондентів КНУ імені Бориса Грінченка; 7,32% НПП НУБІП України, 9,8% НПП ПДПУ імені В. Г. Короленка та 31,25% респондентів ПХДПУ імені Григорія Сковороди. Достатня кількість опитаних НПП вказали на те, що їх частково задовольняє рівень здоров'я здобувачів вищої освіти, а саме: 38,57% опитаних КНУ імені Бориса Грінченка, 42,68% респондентів НУБІП України, 27,45% НПП ПДПУ імені В. Г. Короленка та 50% опитаних НПП ПХДПУ імені Григорія Сковороди. Інші учасники опитування вказали на те, що їм важко визначитися із відповіддю на це питання.

На питання «Чи задоволені Ви рівнем фізичної підготовленості, яку демонструють майбутні фахівці гуманітарних спеціальностей I-II курсу в освітньому середовищі університету під час занять фізичною культурою і спортом?» нами отримано розподіл відповідей, який представлено на рис. 1 б. дані опитування засвідчили, що повністю задоволені ним 47,14% респондентів КНУ імені Бориса Грінченка, 42,68% опитаних НПП НУБІП України, 49,02% НПП ПДПУ імені В. Г. Короленка та 12,5% опитаних ПХДПУ імені Григорія Сковороди. При цьому є абсолютно не задоволеними рівнем фізичної підготовленості лише 5,71% КНУ імені Бориса Грінченка, 8,54% респондентів НУБІП України, 9,8% респондентів ПДПУ імені В.Г. Короленка і 25% опитаних ПХДПУ імені Григорія Сковороди. Зазначили, що частково задоволені рівнем фізичної підготовленості 38,57% опитаних КНУ імені Бориса Грінченка, 41,46% НУБІП України, 27,45% опитаних ПДПУ імені В. Г. Короленка та 43,75% НПП ПХДПУ імені Григорія Сковороди. Всі інші учасники опитування вказали на те, що їм важко визначитися із відповіддю на це запитання.

На рис. 2 а представлено розподіл відповідей НПП щодо того наскільки вони задоволені рівнем теоретичних відомостей, які демонструють майбутні фахівці гуманітарно-педагогічних факультетів I-II курсу в освітньому середовищі ЗВО щодо застосування педагогічних технологій збереження та відновлення здоров'я.

Отже, позитивні відповіді на це питання надали позитивні відповіді 45,71% студентів КНУ імені Бориса Грінченка 37,8% респондентів НУБІП України; 47,06% студентів ПДПУ імені В. Г. Короленка; 12,5% опитаних ПХДПУ імені Григорія Сковороди. Зазначили, що їм важко було відповісти на питання 15,71 студентів КНУ імені Бориса Грінченка; 17,07% респондентів НУБІП України; 7,84% студентів ПДПУ імені В. Г. Короленка; 25% опитаних ПХДПУ імені Григорія Сковороди. Частково задоволені 35,71% студентів КНУ імені Бориса Грінченка 45,12% респондентів НУБІП України; 37,25% студентів ПДПУ імені В. Г. Короленка; 62,5% опитаних ПХДПУ імені Григорія Сковороди. При цьому науково-педагогічні працівники підкреслюють думку про те, що необхідно систематично здійснювати пошук технологій, форм та методів навчання, які б мотивували здобувачів вищої освіти в сучасному освітньому середовищі університетів до

активної пошукової самостійної діяльності, вчили б висловлювати та доводити власну обґрунтовану фахову думку.

а) Чи задовольняє Вас рівень теоретичних відомостей, які демонструють майбутні фахівці гуманітарно-педагогічних факультетів в освітньому середовищі ЗВО щодо застосування педагогічних технологій збереження та відновлення здоров'я

б) Чи задовольняє Вас рівень практичних умінь та навичок, які демонструють здобувачі вищої освіти I-II курсу щодо застосування технології збереження здоров'я

Рис. 2 Дані щодо задоволення рівнем теоретичних відомостей та практичних навичок і умінь, які демонструють майбутні фахівці гуманітарно-педагогічних факультетів у застосуванні педагогічних технологій збереження та відновлення здоров'я

Далі представлено ступінь задоволеності НПП щодо рівня практичних умінь та навичок, які демонструють здобувачі вищої освіти I-II курсу щодо застосування технології збереження здоров'я (див. рис. 2 б): абсолютно задоволені 45,71% респондентів КНУ імені Бориса Грінченка, 32,93% учасників дослідження НУБІП України, 47,06% опитаних ПДПУ імені В.Г. Короленка, 12,5% НПП ПХДПУ імені Григорія Сковороди. Також графічно відображено, що частково згодні із поданим твердженням 32,86% опитаних КНУ імені Бориса Грінченка, 37,8% респондентів НУБІП України, 29,41% учасників дослідження ПДПУ імені В. Г. Короленка та 43,75% опитаних ПХДПУ імені Григорія Сковороди. Лише 2,86% опитаних КНУ імені Бориса Грінченка та 2,44% респондентів НУБІП України повністю не згодні з поданим твердженням. Розподіл відповідей на питання опитувальника «Чи вважаєте Ви, що майбутні бакалаври I-II курсів гуманітарних спеціальностей в освітньому середовищі університету демонструють в достатній мірі здоров'язбережувальну компетентність, яка сприятиме збереженню здоров'я фахівця в умовах сучасного ринку праці та ефективному вирішенню спеціальних професійних завдань?» засвідчує, про те, що: вважають її достатньо сформованою 48,57% опитаних КНУ імені Бориса Грінченка, 37,8% НПП НУБІП України, 45,1% НПП ПДПУ імені В. Г. Короленка та 6,25% НПП ПХДПУ імені Григорія Сковороди. Вказали на те, що частково згодні з цією думкою 25,71% опитаних КНУ імені Бориса Грінченка, 42,68% НПП НУБІП України, 25,49% респондентів ПДПУ імені В. Г. Короленка і 56,25% НПП ПХДПУ імені Григорія Сковороди. Важко було відповісти на питання 20% респондентів КНУ імені Бориса Грінченка, 12,2% НПП НУБІП України, 21,57% респондентів ПДПУ імені В. Г. Короленка та 37,5% НПП ПХДПУ імені Григорія Сковороди.

Таблиця 1

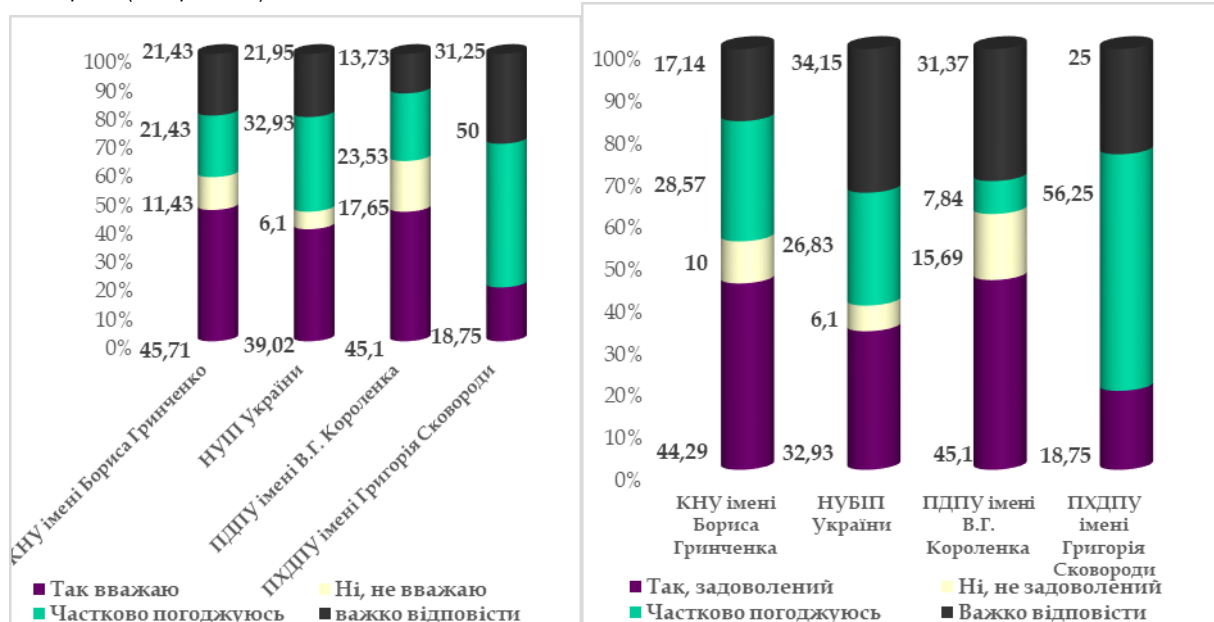
Розподіл відповідей опитувальника для НПП ЗВО України (%)

		Варіанти відповідей			
<i>Чи вважаєте Ви ефективним проведення on-line консультацій НПП, під час яких майбутні фахівці гуманітарних спеціальностей I-II курсу в освітньому середовищі університету демонструють індивідуальний рівень здоров'язбережувальної компетентності, яка спрямована на підвищення рівня фізичного здоров'я, з урахуванням особливостей професійної діяльності фахівців в умовах сучасного ринку праці?</i>					
№	ЗВО України	Так, вважаю	Ні, не вважаю	Частково згодний	Важко відповісти
1	КНУ імені Бориса Грінченка	50	4,29	24,29	21,43
2	НУБІП України	43,9	2,44	25,61	28,05
3	ПДПУ імені В.Г. Короленка	45,1	17,65	25,49	11,76
4	ПХДПУ імені Григорія Сковороди	37,5	6,25	43,75	12,5
<i>Чи вважаєте Ви ефективним проведення on-line консультацій, під час яких майбутні фахівці гуманітарних спеціальностей I-II курсу в освітньому середовищі університету демонструють індивідуальний рівень компетентностей, які сприяють підвищенню рівня фізичної підготовленості, збереженню та відновленню фізичної та розумової працездатності з урахуванням особливостей професійної діяльності?</i>					
1	КНУ імені Бориса Грінченка	50	4,29	24,29	21,43
2	НУБІП України	43,9	1,22	28,05	26,83
3	ПДПУ імені В.Г. Короленка	45,1	17,65	25,49	11,76
4	ПХДПУ імені Григорія Сковороди	37,5	6,25	43,75	12,5

В таблиці 1 представлено розподіл відповідей НПП, які відображують їх ставлення щодо ефективності проведення on-line консультацій (див. табл. 1). Отже, 50% НПП КНУ імені Бориса Грінченка, 43,9% НПП НУБІП України, 45,1% опитаних НПП ПДПУ імені В.Г. Короленка і 37,5% респондентів ПХДПУ імені Григорія Сковороди погодилися із тим, що on-line консультації є ефективним засобом навчання під час якого майбутні фахівці гуманітарних спеціальностей I-II курсу демонструють індивідуальний рівень здоров'язбережувальної компетентності, яка спрямована на підвищення рівня фізичного здоров'я, з урахуванням особливостей професійної діяльності фахівців в умовах сучасного ринку праці. Ідентичними є відповіді НПП відносно їх думки про те, наскільки ефективним є проведення on-line консультацій, під час яких студенти демонструють індивідуальний рівень компетентностей, які сприяють покращенню фізичної підготовленості, збереженню фізичної та розумової працездатності з урахуванням особливостей майбутньої професії.

Розподіл відповідей на питання «Чи вважаєте Ви, що майбутні фахівці гуманітарних спеціальностей I-II курсу в освітньому середовищі університету демонструють достатній рівень компетенцій щодо використання педагогічних технологій з метою збереження та відновлення здоров'я спеціаліста в умовах сучасного ринку праці в процесі вирішення спеціально спрямованих професійних завдань?» засвідчив, що вважають абсолютно достатнім рівень означених компетенцій 45,71% респондентів КНУ імені Бориса Грінченка, 39,02% опитаних НПП НУБІП України, 45,1% учасників дослідження ПДПУ імені В. Г. Короленка та 18,75% НПП ПХДПУ імені Григорія Сковороди. Зазначили, що частково погоджуються із цією думкою 21,43% НПП КНУ імені Бориса Грінченка, 32,93% респондентів НУБІП України, 23,53% НПП ПДПУ імені В. Г. Короленка і 50% опитаних ПХДПУ імені Григорія Сковороди (див. рис. 3 а).

Надані респондентами відповіді на питання «Чи задовольняє Вас рівень компетенцій, які демонструють майбутні фахівці гуманітарно-педагогічних факультетів I-II курсу в освітньому середовищі університету щодо застосування педагогічних технологій відновлення та збереження здоров'я з урахуванням особливостей професійної діяльності?» засвідчили, що задоволені означеними компетенціями 44,29% НПП КНУ імені Бориса Грінченка 32,93% респондентів НУБІП України, 45,1% опитаних ПДПУ імені В. Г. Короленка і 18,75% опитаних ПХДПУ імені Григорія Сковороди. Також визначено, що частково погоджуються з цим твердженням 28,57% НПП КНУ імені Бориса Грінченка, 26,83% респондентів НУБІП України, 7,84% опитаних ПДПУ імені В. Г. Короленка і 56,25% НПП ПХДПУ імені Григорія Сковороди (див. рис. 3 б).

а) задоволеність НПП щодо демонстрації рівня компетенцій використання педагогічних технологій з метою збереження та відновлення здоров'я спеціаліста в умовах сучасного ринку праці в процесі вирішення спеціально спрямованих професійних завдань
б) задоволеність НПП рівнем компетенцій, які демонструють майбутні фахівці гуманітарно-педагогічних факультетів щодо застосування педагогічних технологій відновлення та збереження здоров'я з урахуванням особливостей професійної діяльності

Рис. 3 Розподіл відповідей науково-педагогічних працівників ЗВО України на констатувальному етапі дослідження (%)

Висновки. Отримані дані на констатувальному етапі дослідження свідчать про те, що сучасний стан застосування бакалаврами гуманітарно-педагогічних спеціальностей педагогічних технологій у формуванні здоров'язбережувальної компетентності в освітньому середовищі університету на думку НПП є задовільним в умовах COVID-19, а саме: близько 50% всіх опитаних НПП вважають ефективними використання on-line консультацій; в цілому близько 40% респондентів повністю задоволені рівнем компетенцій використання педагогічних технологій з метою збереження та відновлення здоров'я спеціаліста в умовах сучасного ринку праці в процесі вирішення спеціально спрямованих професійних завдань, а також застосування педагогічних технологій відновлення та збереження здоров'я з урахуванням особливостей професійної діяльності; в середньому тільки понад 30% респондентів повністю задоволені рівнем теоретичних відомостей та наявних практичних умінь і навичок щодо застосування педагогічних технологій з

метою збереження здоров'я; і близько 33% опитаних НПП вказали на те, що повністю задоволені рівнем фізичного здоров'я та фізичної підготовленості здобувачів вищої освіти.

Перспективи подальших досліджень Отримані дані свідчать про те, що в умовах загальноосвітнього погіршення стану фізичного здоров'я населення через захворювання COVID-19 і виникнення супутніх ускладнень після перенесеного захворювання існує негайна необхідність інформування населення в цілому, зокрема і здобувачів вищої освіти гуманітарно-педагогічних спеціальностей, про особливості використання різноманітних технологій збереження (і педагогічних в тому ж числі). Наразі нами здійснюється робота щодо створення навчально-методичних розробок, які дозволять розширити теоретичні відомостей майбутніх бакалаврів з означених нами вище питань формування здоров'язбережувальної компетентності.

Література

1. Башавець Н. А. Здоров'язбережувальна компетентність майбутнього фахівця як основа його культури. Наука і освіта. Одеса. 2013. № 1-2/ СХІІ. С. 120-122.
2. Башавець Н. А. Культура здоров'язбереження у питаннях та відповідях [навчальний посібник] / Н. А. Башавець. Одеса : вид-ць Букаєв Вадим Вікторович, 2010. 272 с.
3. Белікова Н.О. Підготовка майбутніх фахівців з фізичної реабілітації до здоров'язбережувальної діяльності: теорія та методика : [монографія] / Н. О. Белікова. Київ: ТОВ «Козарі», 2012. 584 с.
4. Белікова Н. О. Теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації до здоров'язбережувальної діяльності : автореф. дис ... д-ра пед. наук / Н. О. Белікова. Київ, 2012. 45 с.
5. Волошин О. Р. Проблема збереження здоров'я учнів в освіті в умовах її модернізації. Реалізація здорового способу життя – сучасні підходи / За заг. ред. М. Лук'яненка, Ю. Шкретія, Е. Боляха, А. Матвєєва. Дрогобич : КОЛО, 2005. С. 119–123.
6. Воронін Д. Є. Формування здоров'язберігаючої компетентності студентів вищих навчальних закладів засобами фізичного виховання : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.07 / Д. Є. Воронін. Херсон, 2006. 225 с.
7. Горашук В. П. Формування культури здоров'я студентів педагогічного університету. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики : зб. наук. праць / Редкол. Н. В. Гузій (відп. ред.) та ін. К. : НПУ, 2001. Вип. 5. С. 177–182.
8. Джуринський П. Б. Теорія і методологія здоров'язбережувальної професійної підготовленості майбутніх учителів фізичної культури : [монографія] / П. Б. Джуринський. Одеса : ТОВ «Лерадрук», 2012. 324 с.
9. Джуринський П. Б. Основи оздоровчого фізичного виховання, фітнесу та здоров'я : [методичний посібник] / П.Б. Джуринський. Одеса: ПДПУ ім. К. Д. Ушинського. 2007. 41 с.
10. Долинський Б. Т. Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх учителів до формування здоров'язбережувальних навичок і вмінь у молодших школярів у навчально-виховній діяльності : [монографія] / Б. Т. Долинський. Одеса : Видавець М. П. Черкасов, 2010. 269 с.
11. Завидівська Наталія Назарівна. Теоретико-методичні засади фундаменталізації фізкультурно-оздоровчої освіти студентів у процесі здоров'язбережувального навчання (13.00.02 – теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я)) автореф. дисер. на здоб. наук. ступ. докт. пед. наук. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова. 2013. : <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/5667/Zavydivska.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
12. Завидівська, Н. Особливості інтегративного навчання здоров'язбереження у системі фізичного виховання вищої школи. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : науковий журнал / МОН України, Сумський державний університет імені А. С. Макаренка; Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2013. №8 (34). С. 196–207. <http://repository.sspu.sumy.ua/handle/123456789/3623>
13. Оленев Д. Г. Методичні засади формування здоров'язбережувальної компетентності студентів вищих технічних навчальних закладів : дисер. на здоб. наук. ступ. докт. пед. наук (13.00.02 – теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я). Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова. 2020. 482 с. : https://npu.edu.ua/images/file/vidil_aspirant/dicer/%D0%94_26.053.14/Olenev.pdf
14. Основні поняття і терміни оздоровчої фізичної культури і реабілітації / О. Д. Дубогай, А. М. Ткачук, С. Д. Костікова, А. О. Єфімов. Луцьк : Надстир'я, 1998. 100 с.

Reference

1. Bashavets N. A. Zdoroviazberezhuvalna kompetentnist maibutnoho fakhivtsia yak osnova yoho kultury. Nauka i osvita. Odesa, 2013. № 1-2/ SKhII. S. 120-122. [in Ukraine]
2. Bashavets N. A. Kultura zdoroviazberezhennia u pytanniakh ta vidpoviadiakh [navchalnyi posibnyk] / N. A. Bashavets. Odesa : vyd-ts Bukaiev Vadym Viktorovych, 2010. 272 s. [in Ukraine]
3. Bielikova N. O. Pidhotovka maibutnikh fakhivtsiv z fizychnoi reabilitatsii do zdoroviazberezhuvальної diialnosti: teoriia ta metodyka : [monohrafiia] / N. O. Bielikova K. : TOV «Kozari», 2012. 584 s. [in Ukraine]
4. Bielikova N. O. Teoretychni i metodychni zasady pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv z fizychnoi reabilitatsii do zdoroviazberezhuvальної diialnosti : avtoref. dys ... d-ra ped. nauk / N. O. Bielikova. Kyiv, 2012. 45 s. [in Ukraine]
5. Voloshyn O. R. Problema zberezhenia zdorovia uchniv v osviti v umovakh yii modernizatsii. Realizatsiia zdorovoho sposobu zhyttia – suchasni pidkhody / Za zah. red. M. Lukianchenka, Yu. Shkretiia, E. Boliakha, A. Matvieieva. Drohobych : KOLO, 2005. S. 119–123. [in Ukraine]
6. Voronin D. Ye. Formuvannia zdoroviazberihaiuchoi kompetentnosti studentiv vyshchikh navchalnykh zakladiv zasobamy fizychnoho vykhovannia : dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.07 / D. Ye. Voronin. Kherson, 2006. 225 s. [in Ukraine]

7. Horashchuk V. P. Formuvannia kultury zdorovia studentiv pedahohichnoho universytetu. Tvorchia osobystist uchytelia: problemy teorii i praktyky : zb. nauk. prats / Redkol. N. V. Huzii (vidp. red.) ta in. K. : NPU, 2001. Vyp. 5. S. 177–182. [in Ukraine]
8. Dzhuryynskiy P. B. Teoriia i metodolohiia zdoroviazberezhualnoi profesiinoi pidhotovlenosti maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury : [monohrafiia] / Dzhuryynskiy P. B. Odesa : TOV «Leradruk», 2012. 324 s. [in Ukraine]
9. Dzhuryynskiy P. B. Osnovy ozdorovchoho fizychnoho vykhovannia, fitnesu ta zdorovia : [metodychni posibnyk] / P. B. Dzhuryynskiy. Odesa: PDPU im. K. D. Ushynskoho. 2007. 41 s. [in Ukraine]
10. Dolynskiy B. T. Teoretyko-metodychni zasady pidhotovky maibutnikh uchyteliv do formuvannia zdoroviazberezhualnykh navychok i vmin u molodshykh shkoliariv u navchalno-vykhovnii diialnosti : [monohrafiia] / B. T. Dolynskiy. Odesa : Vydavets M. P. Cherkasov, 2010. 269 s. [in Ukraine]
11. Zavydivska N. N. Teoretyko-metodychni zasady fundamentalizatsii fizkulturno-ozdorovchoi osvity studentiv u protsesi zdoroviazberezhualnoho navchannia (13.00.02 – teoriia ta metodyka navchannia (fizychna kultura, osnovy zdorovia)) avtoref. dyser. na zdob. nauk. stup. dokt. ped. nauk. Kyiv: NPU imeni M. P. Drahomanova. 2013. : <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/5667/Zavydivska.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [in Ukraine]
12. Zavydivska N. Osoblyvosti intehratyvnoho navchannia zdoroviazberezhennia u systemi fizychnoho vykhovannia vyshchoi shkoly. Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii : naukovyi zhurnal / MON Ukrainy, Sumskiy derzhavnyi universytet imeni A. S. Makarenka; Sumy : SumDPU imeni A. S. Makarenka, 2013. №8 (34). S. 196–207. <http://repository.sspu.sumy.ua/handle/123456789/3623> [in Ukraine]
13. Oleniev D. H. Metodychni zasady formuvannia zdoroviazberezhualnoi kompetentnosti studentiv vyshchykh tekhnichnykh navchalnykh zakladiv : dyser. na zdob. nauk. stup. dok. ped. nauk (13.00.02 – teoriia ta metodyka navchannia (fizychna kultura, osnovy zdorovia). Kyiv: NPU imeni M. P. Drahomanova. 2020. 482 s. : https://npu.edu.ua/images/file/vidil_aspirant/dicer/%D0%94_26.053.14/Olenev.pdf [in Ukraine]
14. Osnovni poniattia i termini ozdorovchoi fizychnoi kultury i rehabilitatsii / O. D. Dubohai, A. M. Tkachuk, S. D. Kostikova, A. O. Yefimov. Luts'k : Nadstyria, 1998. 100 s. [in Ukraine]

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2021.12(144).23
УДК 796.011:061.237

Пальчук Марія
кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент
Трачук Сергій
кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент
Краснонос Валентина
студентка IV курсу
Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ

РОЛЬ І ДІЯЛЬНІСТЬ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ДОЗВІЛЛЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

Форми організації дозвіллевої діяльності дітей та молоді виокремлено у систему позашкільної освіти, яка спрямована на зміцнення здоров'я, підвищення рівня фізичної підготовленості, забезпечення активного відпочинку учнів і отримання задоволення від рухової активності. Фізичне виховання дітей і молоді поза школою організовується об'єднаними зусиллями органів освіти і науки, спортивних організацій з залученням представників громадськості. Фізкультурно-спортивні організації відіграють важливу роль у забезпеченні фізкультурно-оздоровчої діяльності та рухової активності, змістовного дозвілля, здорового способу життя дітей та молоді нашої країни. В статті визначено основні типи позашкільних навчальних закладів та соціально-педагогічне значення фізкультурно-оздоровчої роботи у них, завдання фізкультурно-оздоровчої роботи в позашкільний час, представлено комплекс заходів, які спрямовані на удосконалення дозвіллевої діяльності дітей.

Ключові слова: діти, молодь, здоров'я, фізкультурно-оздоровча діяльність, фізкультурно-спортивні організації, дозвілля

Palchuk M., Trachuk S., Krasnonos V. The role and function of physical and sports organizations in providing leisure activities for children and youth. The system of out-of-school education unites forms of the organization of leisure activity of children and youth. The main goals of their work are to strengthen health, increase the level of physical fitness, ensure active recreation of students and get pleasure from physical activity. Physical education of children and youth out-of-school is united by science and sports organizations with the involvement of members of the public. Physical culture and sports organizations play an important role in ensuring physical culture and health activities and physical activity, meaningful leisure, healthy lifestyle of children and youth of our country. The article identifies the main types of out-of-school educational institutions and the socio-pedagogical significance of physical culture and health work in them, the tasks of physical culture and health work in extracurricular time, presents a set of measures aimed at improving children's leisure activities. There are sports events, thematic lectures, control over the passage of personnel training courses advertising campaigns, sports and mass holidays, free introductory classes, information updates on official websites, meetings, conversations with sponsors and parents. Provided information namely purpose, objectives and quantitative indicators of activity, about the activities of the sports and health centre